

چهره زن

در ضد مثل‌های انگلیسی - آمریکایی

اقتباسی احمد ابریشمی

اولین و دومین بخش مقاله چهره زن در ضد مثل‌های انگلیسی - آمریکایی در دو شماره پیشین عاشقانه چاپ شد و اینک بخش بعدی این مقاله در دنباله دو بخش قبلی از نظر خوانندگان می‌گذرد. یادآور می‌شویم که «ضد مثل» عنوانی است که Professor Wolfgang Mieder مثل شناس بزرگ جهان به مثل‌های واقعی داده است که به وسیله افراد خوش ذوق دستکاری شده تا مفهوم تازه‌ای را به ذهن متبادر کند. بسیاری از این ضد مثلها قبول عام یافته‌اند و آنجا زبانزد خاص و عام و مشهور شده که در فرهنگ‌هایی از نوع خود ضبط شده است.

۶ - زن و سرسختی و ابراز قدرت

مثل‌های زیادی حاکی از ابراز قدرت زن و تحمیل اراده و سرسختی او وجود دارد. حالا برخی ضد مثلها هم از جمله موارد زیر بر این خصلت زنان تأکید دارد:

Where there's a woman, there's a way, and she usually gets it. (Where there's a will there is a way.)

Man proposes, then woman imposes. (Man proposes, God disposes.)*

In Cincinnati there lives a man who calls his better half Fact because she is a stubborn thing. (Facts are stubborn things.)

همیشه هدف اصلی زن، ازدواج با مرد دلخواه بوده است و از این رهگذر با اراده

قوی به منظور خود دست یافته که در ضد مثل‌های زیر منعکس است:

Give a man enough rope and he'll skip, give a woman enough rope, and she makes a marriage knot. (Give a man enough rope and he will hang himself.)

Give a girl enough rope and she'll ring the marriage bell.

از آنجا که مرد به اقتضای موقعیت خود سعی می‌کند تسلیم زن خود نشود و در مقابل زنی وجود دارد که تا آن حد قدرت خود را اعمال کند تا بر مرد ریاست کند، بنابراین روابط آنان در حکم رئیس و مرئوس است. ضد مثل‌های ریاست مابانه زیر را برای چنین مواردی سگه زده‌اند:

If experience is the best teacher, how is it that some husbands still think they're the boss of the family. (Experience is the best

یکی دیگر از ابزارهای زن، به اصطلاح، لاس زدن است. ببینیم:

A flirt is as strong as her weakest wink. (The chain is no stronger than its weakest link.)

و اگر زن برای ابراز قدرت ابزار مناسبی در دست نداشت باز هم دلربایی با استفاده از زیبایی و برهنگی نسبی برایش کارساز است که در ضد مثل زیر آمده است:

Girls often wear bathing suit with bare midriffs because the way to a man's heart is through the stomach. (The way to a man's heart is through his stomach.)

۷ - زن و عقل

تا نباشد چیزی که مردم نگویند چیزها! حالا وقت آن رسیده است که مثلها و ضد مثلها درباره عقل و هوش و درک و درایت زنان در قیاس با مردان ابراز وجود کنند. در فارسی و عربی که چه عرض کنم که گفته اند «زن ناقص العقل است». حدیث «هن ناقصات العقل والدین» را هم عربها علم کرده اند. و چه عرض کنم که معادل آنها هم در انگلیسی که سهل است در بیش از ۵۵ زبان مهم جهان ثبت و ضبط در فرهنگ است که من در اختیار دارم. در انگلیسی مثل: *Long hair, little brain/short reason/wit* وجود دارد. با این همه مثل: *It takes a smart woman to be a fool*. به یاری زنان آمده است تا نشان دهد که زنان به داشتن این نقص متظاهرند. ضد

دادن چنین وضعی ضد مثلهای زیر را سگه زده اند:

The early bird gets up to serve his wife breakfast in bed.

"And remember, my son," said the father of the groom, "the early husband gets his own breakfast."

آنجا که زن نقش مرد را ایفا می کند و مرد باید مطیع امر باشد و به سکوت هم برگزار کند، ضد مثلهای زیر چنین حالتی را باز می نمایند.

To most husbands: A word from the wives is sufficient. (A word to the wise is sufficient.)

Experience teaches wisdom: the experienced husband has learned to think twice before saying nothing. (Think twice before you speak.)*

زن برای تسلط بر مرد ابزارهای گوناگونی در اختیار دارد. یکی از آنها گریه و زاری است. یا زر یا زور یا زاری در فارسی مثل است. مثل فارسی دیگر نیز می گوید: گریه دام زن است. ضد مثل شعرگونه زیر چنین موردی را منعکس می کند:

Ladies, to this advice give heed-
In controlling men:
If at first you don't succeed,
Why, cry, cry again. (If at first you don't succeed, try, try again.)

teacher.)*

'Tis better to have loved and lost than to marry and be bossed. (It is better to have loved and lost than never to have loved at all.)

A bachelor is a rolling stone that gathers no boss. (A rolling stone gathers no moss.)*

وقتی که مادر و دختر هر دو از جنس زنان سرسخت باشند دیگر حساب مرد رسیده است که هر کول هم حریف دو کس نشود. مثل انگلیسی درباره شباهت مادر و دخترش می گوید: *Like mother, like daughter*. این مورد در ضد مثل زیر آمده است.

No man can serve two masters, unless he has a wife and a grown-up daughter. (No man can serve two masters.)*

دو ضد مثل زیر باز هم در باره قدرت نمایی زن در برابر مرد گفتگو می کند:

A man's home is his wife's castle. (A man's home is his castle.)*

Behind every successful man is a wife who tells him what to do, and a secretary who does it. (Behind every successful man there's a woman.)

ظاهراً سحرخیزی برای مرد گران تمام می شود. با اینکه تهیه صبحانه کار زن است ولی زنان ریاست مآب آن را به مرد سحرخیز خانه تحمیل می کنند. از مثل: *The early bird catches the worm*. استفاده کرده و برای نشان

صاحبان برخی مشاغل نیز از این نوع ضد مثلها در امان نمانده اند. ببینیم بر سر پیشخدمت رستوران و انعام او چه آورده اند:

Waitress: A girl who thinks money grows on trays. (Money doesn't grow on trees.)*

با وجود همه این حرف ها برخی زنان از به اصطلاح خر کردن برخی مردان در نمی مانند. مثلی هم هست که می گوید: *Any wise man can be fooled by a foolish woman.* حال ببینیم ضد مثل در این باره چه می گوید:

Nature makes some men fools all of the time but women make all men some of the time. (You can fool some of the people all the time, all the people some of the time, but you can't fool all the people all of the time.)

و دست آخر نوبت پیرانی رسیده است

مثل زیر گواه آنست:

Never judge by appearances: the girl who looks like a dumb blond may really be a smart brunette.

در انگلیسی مثل *A word to the wise* را داریم از دو واژه *wise* و *wife* که هماوا هستند، و چنان که پیشتر هم دیدیم، برای ساختن ضد مثل استفاده کرده اند. ضد مثلهای زیر به گوش شنوا نداشتن برخی زنان اشاره دارد:

A word to the wife is never sufficient

A word to the wise is sufficient, a word to the wife never is. One word to the wife is sufficient, say "Yes."

انجا که زنان پیر و دختران جوان هر دو به یک میزان ناقص العقل شمرده می شوند و به طعنه، پیرزن خرفت را *the old lady* و دختر خرفت تر را *the young lady* خطاب می کنند و ضد مثل سگه می زنند، موارد زیر بروز می کند:

Why ought very young ladies to mind their P's and Q's? To enable them to discover the difference between being Polite and Quiet, and being Pert and Quarrelsome. (Mind your p's and q's.)

Early to bed and early to rise is the way of a girl before she gets wise. (Early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise.)*

که مثل فارسی: عشق پیری گر بجنبد سر به رسوایی زند، درباره آنان صدق می کند و در این باره هزیننه های سنگینی را هم متحمل می شوند. این هم ضد مثلش:

Old playboys giving fur coats to young mistress: there is no fuel like an old fuel. (There is no fool like an old fool.)

